

[Erik B. Smith]

I befolkningen er der en stigende forståelse for, at ægtefæller betragtes som to selvstændige, økonomisk uafhængige individer, og den omstændighed, at tjenestemandspensionen reduceres som følge af egen folkepension, kan nok accepteres, men at f.eks. manden får sin tjenestemandspension yderligere reduceret som følge af hustruens folkepension, kritiseres ganske voldsomt og med rette.

Hensigten med lovændringen er at ophæve samordningsfradraget i tjenestemandspensionen som følge af ægtefællens sociale pension.

Den omstændighed, at tjenestemandspensionerne er underkastet en midlertidig regulering uafhængigt af prisudviklingen i modsætning til de sociale pensioner, har endvidere skabt det indtryk, at tjenestemandspensionen i væsentlig grad bliver udhulet under suspensionen af den almindelige dyrtidsregulering.

Lovforslaget indebærer, at samordningsfradraget i fremtiden ikke længere skal ske i selve tjenestemandspensionen, men i stedet foretages i den sociale pension.

Forslagsstillerne forventer, at lovforslaget kan gennemføres med virkning fra 1. januar 1986.

Erik B. Smith (S):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om frivillig, gradvis tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet gennem udbygning af efterlønsordningen med delefterløn (delpension).

(Beslutningsforslag nr. B 113).

Betænkning nr. 1028 om delpension, samspilsproblemer, samordningsfradrag og førtidspensionering af tjenestemænd indeholder en række forslag til delpension, løsning af samspilsproblemerne, forslag til ophævelse af samordningsfradrag for ægtefælles socialpension samt forslag til førtidspensionering af tjenestemænd.

Socialforskningsinstituttet har i sin undersøgelse »Efterløn eller delpension«, hvor materialet er indsamlet i oktober 1982 i aldersgruppen 50–66-årige, påvist, at der er en meget bred tilslutning – i alle faggrupper – til et ønske om gradvis tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet gennem en delpensionsord-

ning. Samme undersøgelse viser endvidere en meget bred tilslutning til efterlønsordningen.

Socialdemokratiet finder det vigtigt at skabe mulighed for, at man i aldersgruppen 60–66 år kan blive lettet for det arbejdspress, der kan være ved en fuldtidsbeskæftigelse, og få nedtrappet den ugentlige arbejdstid på en sådan måde, at man samtidig sikrer økonomisk sammenhæng i arbejdsperioden frem til folkepensionen.

I Danmark har vi ikke – som i en lang række andre lande – en særlig beskyttelse i ansættelsesforholdet for ældre. Et forslag om nedsættelse af arbejdstiden gennem en delpension kan derfor blive et slag i luften, såfremt arbejdsmarkedets parter ikke konstruktivt går ind på en sådan ordning, og det er derfor nødvendigt, at arbejdsmarkedets parter aftaler vilkårene for deltidsbeskæftigelse for denne gruppe af arbejdstagere.

Forslagsstillerne finder, at den meget store succes, efterlønsordningen er resulteret i, betyder, at efterlønnen er et velkendt system, hvor befolkningen kender såvel regler som konsekvenser, ligesom myndighederne gennem administration af ordningen har reguleret ordningen på en sådan måde, at den nu må siges at fungere optimalt.

Siden årsskiftet 1982–83 er efterlønnens værdi udhulet med 14 til 15 pct. på grund af manglende regulering.

Forslagsstillerne finder det nødvendigt at opretholde forslag om, at satserne skal følge årslønsudviklingen.

Forslagsstillerne har fundet det hensigtsmæssigt bl.a. af ovenstående grunde at udarbejde nærværende forslag om delefterløn (delpension) som en udbygning på efterlønsordningen. Personkredsen bliver herved veldefineret. Personkredsens tilknytning til arbejdsmarkedet er sikret og myndighedernes kontrolmuligheder velkendte, ligesom forvaltningen af efterlønsordningen sikrer kontinuiteten i administrationen.

Således som det også fremgår af pensionsudvalgets betænkning, forventer man, at en ret stor procentdel af potentielle efterlønsmodtagere i stedet vil vælge delefterløn (delpension). Dette indebærer besparelser på udgifterne til efterløn for såvel staten som for A-kassebetalerne. En udbygning af efterlønsordningen gennem en delefterløn (delpension) betyder, at det økonomiske mellemvæ-

[Erik B. Smith]

rende holdes inden for samme udgiftsområde.

Forslagsstillerne går ud fra, at der i forbindelse med udarbejdelse af det konkrete lovforslag samtidig vil blive udarbejdet et lovforslag, der giver tjenestemænd en tilsvarende mulighed for at gå på delpension i lighed med den udbygning af pensionsreglerne, der fandt sted for tjenestemænd i forbindelse med gennemførelse af efterlønsordningen.

Under udvalgsarbejdet vil socialdemokratiet vurdere, om der vil være politisk mulighed for at få tilslutning til en lavere alder for delefterløn (delpension) end de i beslutningsforslaget anførte 60 år.

Beslutningsforslaget er endvidere udarbejdet således, at man opererer med de satser, der er gældende for den maksimale efterløn og med den for efterlønnen gældende aftrapning, og således, at ordningen begunstiger de lønmodtagere, der har en lav arbejdsindkomst og et dårligt arbejdsmiljø.

Med disse ord skal jeg anbefale beslutningsforslaget til folketingets velvillige behandling.

Den første sag på dagsordenen var:

1) Tredje behandling af lovforslag nr. L 104:

Forslag til lov om ændring af lov om luftfart.

(Fremsat 12/12 84. Første behandling 18/1 85. Betænkning 7/2 85. Anden behandling 19/2 85).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget vedtoges enstemmigt med 113 stemmer.

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Tredje behandling af lovforslag nr. L 157:

Forslag til lov om ændring af lov om forskellige forbrugsafgifter. (Afgift af visse hårde hvidevarer m.v.).

(Fremsat 30/1 85. Første behandling 7/2 85. Betænkning 15/2 85. Anden behandling 19/2 85. Tillægsbetænkning 20/2 85).

Der var stillet 1 ændringsforslag i tillægsbetænkningen.

Uden for tillægsbetænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Ændringsforslaget sattes først til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Ændringsforslaget forkastedes, idet 14 stemte for, 101 imod; 4 stemte hverken for eller imod.

Lovforslaget som helhed sattes derefter til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget vedtoges enstemmigt med 115 stemmer (S, KF, V, SF, RV, CD, FP og KrF); 4 (VS) stemte hverken for eller imod.

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Tredje behandling af lovforslag nr. L 158:

Forslag til lov om ændring af lov om forbrugsbegrænsende foranstaltninger. (Ophævelse af omsætningsafgiften af visse hårde hvidevarer m.v.).

(Fremsat 30/1 85. Første behandling 7/2 85. Betænkning 15/2 85. Anden behandling 19/2 85. Tillægsbetænkning 20/2 85).

Der var ikke stillet ændringsforslag.